

**ПОВНОВАЖЕННЯ ПРЕДСТАВНИКА ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ,
ПОТЕРПІЛОЇ ВІД КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ,
В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ**

Кримінальне правопорушення є негативним соціальним явищем, в результаті якого, завдається шкода як інтересам суспільства і держави, так і приватним інтересам певної юридичної чи фізичної особи.

У відповідності із ст. 80 Цивільного кодексу України, юридичною особою є організація, створена і зареєстрована у встановленому законом порядку. Управління товариством здійснюють його органи. Органами управління товариством є загальні збори його учасників і виконавчий орган, якщо інше не встановлено законом. Відтак, у відносинах з іншими суб'єктами права, в тому числі й з судом, юридичну особу, як правило, представляє директор чи інша особа, яка має відповідні повноваження [1].

Новий Кримінальний процесуальний кодекс України [2] встановлює, що потерпілим у кримінальному провадженні може бути фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди.

Статтею 58 КПК України передбачено, що потерпілого у кримінальному провадженні може представляти представник — особа, яка у кримінальному провадженні має право бути захисником. Представником юридичної особи, яка є потерпілим, може бути її керівник, інша особа, уповноважена законом або установчими документами, працівник юридичної особи за довіреністю, а також особа, яка має право бути захисником у кримінальному провадженні. Представник користується процесуальними правами потерпілого, інтереси якого він представляє, крім процесуальних прав, реалізація яких здійснюється безпосередньо потерпілим і не може бути доручена представнику.

Відтак, представляється, що обмеження на представництво інтересів юридичної особи-потерпілої від кримінального правопорушення, лише захисником або працівником юридичної особи (не беручи до уваги керівника, іншу особу, уповноважену законом або установчими документами) не є обґрунтованим. Зокрема, якщо порівняти з іншими процесами, то в цивільному процесі, рівно як в господарському, так і адміністративному представником особи, в тому числі й юридичної, може бути фізична особа, яка діє на підставі довіреності. Це ніяк не обмежує можливості представництва інтересів юридичної особи.

Стаття 59 Конституції України [3] закріпила, що кожен має право на правову допомогу, а у випадках передбачених законом така допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Оскільки шкода, яка завдається юридичній особі в результаті вчинення кримінального правопорушення, є майновою то, представляється, представництво її інтересів не потребує участі саме адвоката. Не дивлячись на певну специфіку кримінального провадження, питання відшкодування шкоди є суто цивільно-правовими, хоча провадження здійснюється у кримінально-процесуальному порядку. Проте, предмет і підстави цивільного позову, який має право пред'явити така особа, особливості визначення характеру та розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, розміру завданої шкоди та розміру відшкодування, особи, яка має відшкодувати цю шкоду, визначається на основі положень ЦК України. Відтак, знань звичайного юриста є цілком достатньо для вирішення питань відшкодування шкоди юридичній особі. Саме тому слід уточнити частини 1 ст. 58 КПК у контексті виключення загальної норми щодо представництва у тому числі юридичної особи особою, яка у кримінальному провадженні має право бути захисником.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради. 2003. – № № 40- 44. – Ст. 356.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 року // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9- 13. – Ст. 88.
3. Конституція України від 28.06.1996 року// Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

МУРЗАНОВСЬКА А. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри кримінального процесу

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ДЕФІНІЦІЇ СУБ'ЄКТІВ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

У кримінальному провадженні питання про відповідальність набуває особливого значення, оскільки діяльність, що спрямована на забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду та виконання інших завдань кримінального процесу згідно ст. 2 КПК, повинна бути строго заснована на законі. У зв'язку із цим дуже важливим є як відповідальність державних органів та посадових осіб, що здійснюють кримінальне провадження, за дотриманням принципів